

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس

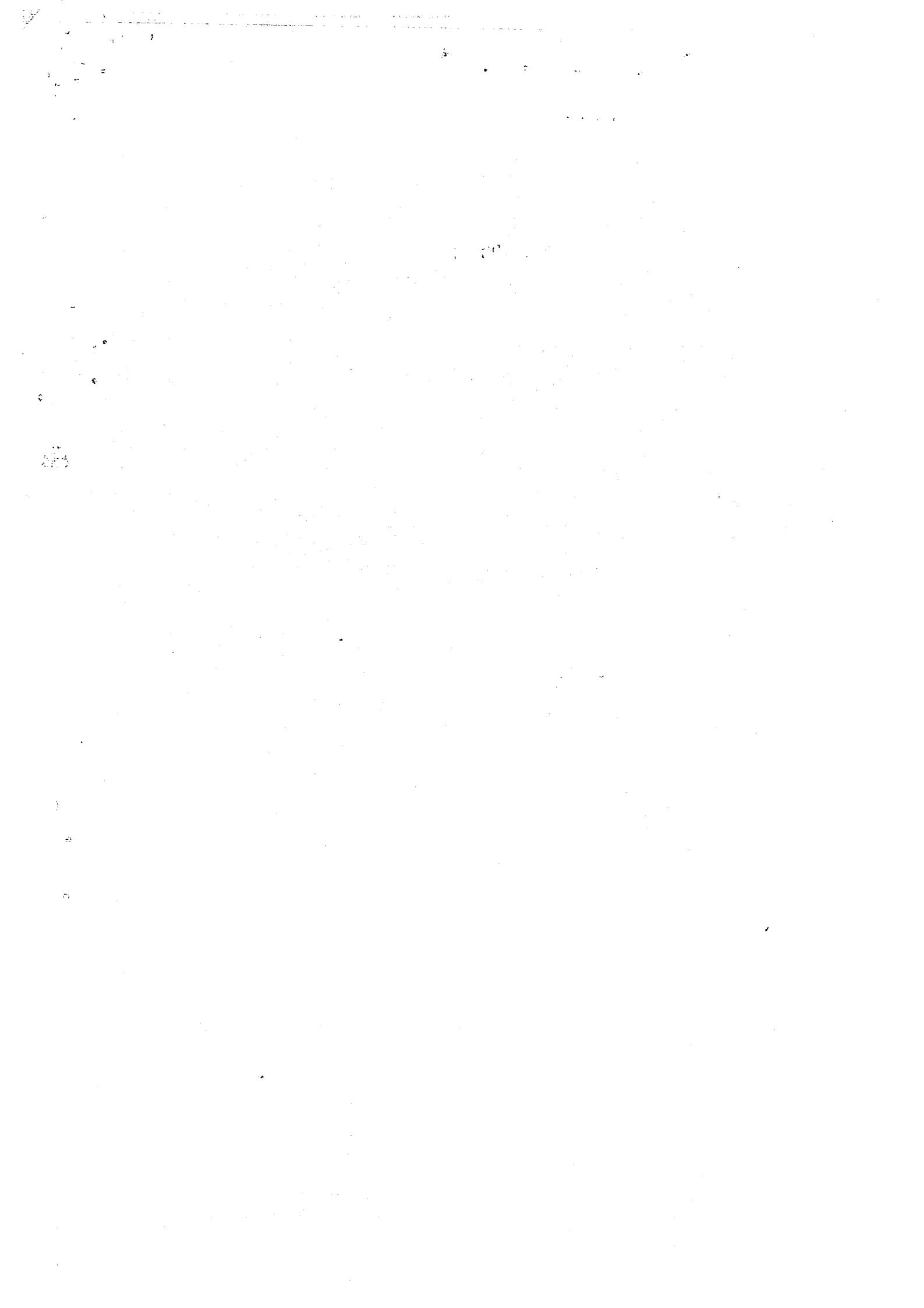
دوره کارشناسی ارشد (ناپیوسته) مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

گروه پزشکی

مصوب سیصد و هفدهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۶

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

تاریخ: ۲۸/۱۱/۸۱
شماره: ۱۱۴۶۰۱۷۸
پست: دکتر

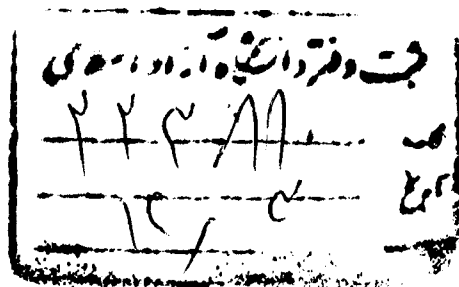
جناب آقای دکتر حسین صادقی شجاع
معاون محترم آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی

سلام علیکم

احتراما، عطف به نامه شماره ۳۶/۲۰۸۰۸۰ مورخ ۸۱/۱۱/۱۲ به پیوست یک نسخه از سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد (ناپیوسته) رشته مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، مصوب سیصد و هفدهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۷۵/۲/۱۶ جهت بهره برداری ارسال میگردد. /ت

دکتر محمد رضا صبری

دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

دکتر محمد رضا صبری

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد (نایب‌رشته) مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

گروه: پزشکی

رشته: مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

کدرشته: کارشناسی ارشد (نایب‌رشته)

شورای عالی برنامه ریزی در سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۶ براساس طرح دوره کارشناسی ارشد (نایب‌رشته) مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی که توسط گروه پزشکی تهیه شده و به تأیید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره رادرسه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرد و مقرر می‌دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد (نایب‌رشته) مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجراست.

- الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره می‌شوند.
ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و براساس قوانین تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی میباشند.
ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) از تاریخ ۱۳۷۵/۲/۱۶ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات آموزشی در زمینه کارشناسی ارشد (نایب‌رشته) مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می‌شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می‌توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده ۳) مشخصات کلی و برنامه درسی و سرفصل دروس دوره: کارشناسی ارشد (نایب‌رشته) مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی در سه فصل جهت اجراء به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ابلاغ می‌شود.

رأی صادره سیصد و هفدهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ
۱۳۷۵/۲/۱۶ در خصوص برنامه آموزشی کارشناسی ارشد (نایب‌سته) مدیریت خدمات بهداشتی
و درمانی

(۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد (نایب‌سته) مدیریت خدمات
بهداشتی و درمانی که از طرف گروه پزشکی پیشنهاد شده بود با اکثریت
آرا به تصویب رسید.
(۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

رأی صادره سیصد و هفدهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۶ در مورد برنامه
آموزشی دوره کارشناسی ارشد (نایب‌سته) مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی صحیح است بمورد
اجرا گذاشته شود.

دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

مورد تأیید است.

دکتر فریدون نوحی
سرپرست گروه پزشکی

برونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جهت اجرا ابلاغ
می شود.

سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

بسمه تعالی

فصل اول

مشخصات کلی، برنامه و صرفقلم دروس دوره کارشناسی ارشد (ناپيوسته)

رشته مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

مقدمه:

تخمینی شدن علوم مختلف بویژه در زمینه‌های مدیریت و بالخصوص در امر اداره ابعاد و سطوح مختلف نظام خدمات بهداشتی و درمانی در سطح جهانی از اهمیت والویت خاصی برخوردار بوده و روز به روز مورد تاکید و توجه بیشتری قرار می‌گیرد و همراه با توسعه سیستم خدمات بهداشتی و درمانی و در کنار تربیت نیروی انسانی کارآئی برای رشته‌های مختلف علوم پزشکی، پرورش مدیرانی که قادر باشند در کنار سایر متخصصان در اداره چنین موسسات سهیم باشند در برنامه‌های آموزشی و درسی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشورهای مرفقی گنجانیده شده است.

در کشور ما، گسترش دامنه‌دار سیستم خدمات بهداشتی و درمانی خاصه بعد از انقلاب اسلامی و کمبود نیروی انسانی هر جهت اداره و مدیریت سازمانهای بهداشتی و درمانی لزوم تربیت و آموزش افرادی بدین منظور را ایجاب می‌نماید. لذا نیازمندی نظام خدمات بهداشتی و درمانی به تربیت شدگان این رشته در سطوح مختلف مدیریت لزوم برای تربیت کارشناسان ارشد رشته مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی را بارز می‌سازد.

استعریف و هدف:

هدف از پرورش دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

- تجزیه و تحلیل نظام خدمات بهداشتی

- ارزیابی بیمارستانها از نظر کیفی و کمی

- اداره بیمارستانها و مراکز بهداشتی و درمانی

- تجزیه و تحلیل اقتصادی فعالیت‌های بیمارستانی

آ- طول دوره و شکل نظام:

طول دوره کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی ۲ سال می‌باشد و تاریخ آذرماه‌های آموزشی است. دروس در این دوره بصورت نظری، عملی، کارآموزی و کارورزی تدریس و آموزش داده خواهد شد. هر واحد درس نظری در هر ترم معادل ۱۷ ساعت و هر درس عملی معادل ۲۴ ساعت می‌باشد. کارآموزی، کارورزی، در بیمارستانها و مراکز آموزشی تحقیقاتی انجام می‌گیرد.

کارآموزی: ترم اول: هفته‌ای ۴ ساعت یکروز در هفته بصورت بازدید از بیمارستانها

ترم دوم: هفته‌ای ۴ ساعت یکروز در هفته بصورت بازدید از بیمارستانها

ترم سوم : هفته‌ای ۸ ساعت در روز در هفته بصورت کار عملی
 ترم چهارم: هفته‌ای ۸ ساعت در روز در هفته بصورت کار عملی
 کارورزی: بمدت ۲ ماه در پایان دوره تحصیل تئوری و بصورت تمام وقت ۶ روز در هفته از ساعت ۷ صبح
 لغایت ۲ بعد از ظهر.

۳- تعداد و نوع واحدهای درسی:

تعداد واحدهای درسی این دوره ۲۲ واحد در نظر گرفته شده است و به شرح ذیل ارائه میگردد:

۱- دروس پایه	۱۲ واحد
۲- دروس اختصاصی	۱۲ واحد
۳- پایان نامه	۴ واحد
۴- کارورزی و کارآموزی	۴ واحد

۴- شرایط ورود:

داوطلبان شرکت در آزمون کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی علاوه بر دارا بودن شرایط عمومی گزینش دوره کارشناسی ارشد معمول در نظام آموزش عالی کشور، باید حداقل دارای مدرک کارشناسی (لیسانس) معتبر در یکی از رشته‌های زیر باشند.
 اداره امور بیمارستانها - مدیریت باگرایشهای مختلف - بهداشت باگرایشهای مختلف و مدارک پزشکی

۵- نقش و توانایی:

فارغ التحصیلان این رشته معمولاً در مشاغل مدیران صف و یا مشاغل ستادی در سازمانهای مختلف بهداشتی درمانی مانند بیمارستانهای جنرال (عمومی) تخصصی - توانبخشی - روانی مراقبت‌های اورژانس درمانگاهها، کلینیکها - شبکه‌های ارائه کننده مراقبت‌های بهداشتی اولیه مشغول بکار میشوند و بنا بر برنامه کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی علاوه بر اهداف ذکر شده به منظور پرورش:
 ۱- تحلیلگر و پژوهشگر خط مشی و سیاست بهداشتی درمانی
 ۲- مجری امور پژوهشی در مسائل بهداشتی و درمانی
 ۳- ارزیابان برنامه‌ریزان بهداشتی و مشاورین در این امور

ضرورت و اهمیت رشته:

نیاز روزافزون جامعه به خدمات بهداشتی و درمانی و توجه خاص دولت و مردم به توصیه کمی و کیفی این خدمات، بهبود عملکرد مراکز بهداشتی و درمانی، و اقتصادی تر اداره کردن این سازمانها، لزوم تربیت و بکارگیری مدیران متخصصی در زمینه های علمی گسترده دانش مدیریت را اجتناب ناپذیر می سازد. پویایی سازمانهای مهمی که وظایف حیاتی و حساسی را بر عهده دارند، نیازمند برنامه ریزی، سازمان دهی، استخدام، بودجه بندی، هدایت، کنترل و نظارت، انگیزش کارکنان، برقراری ارتباطات، نوآوری و ارزیابی به صورت علمی ملهم از موازین دانش مدیریت می باشد. لذا، مدیرانی که قرار است در سطوح بالای مراکز بهداشت و درمان خدمت نمایند، می بایست از نوعی بلوغ و پختگی علمی و تجربی برخوردار باشند. تجارب سایر کشورها و مطالعات عیدیه ای که طی سالهای اخیر پیرامون ابعاد مختلف اداره این مراکز صورت گرفته است، موید نیاز به پرورش کارشناسان ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی می باشد.

قطعا، ارائه این برنامه و مقطع تحصیلی با تغییراتی که در راستای ویژگیها و اهداف نظام بهداشت و درمان کشور و تجارب حاصله از ارائه دوره های اخیر کارشناسی ارشد این رشته صورت پذیرفته است، کارآیی و اثربخشی خدمت مدیرانی که با این برنامه و سرفصل جدید آموزش می بینند به نحو بارزی افزایش خواهد یافت.

انتظار می رود که فارغ التحصیلان این رشته در مقطع کارشناسی ارشد در کنار انجام وظایف مسئولیتهای کلی خویش در امر مدیریت، قادر باشند در محاسبه هزینه، تجزیه و تحلیل هزینه و فایده، تقلیل هزینه کارآیی، تحلیل داده - ستاده، تحلیل سیستمها و شبکه بهداشت و درمان، مشارکت آگاهانه و فعال داشته باشند.

فصل دوم

برنامه دروس دوره کارشناسی ارشد (ناپيوسته)

رشته مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

الف - تروس کمیود یاجبرانی آکارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

بهنیاز	سامت			تعداد واحد	نام درس	کد درسی
	جمع	معلی	نظری			
	۱۳۶	۱۳۶	—	۴	زبان انگلیسی	۰۱
	۳۴	—	۳۴	۲	آشپزنگارش	۰۲
	۶۸	۳۴	۳۴	۲	کاربرد کامپیوتر در مدیریت	۰۳
	۵۱	—	۵۱	۲	اصول و مبانی مدیریت	۰۴
	۵۱	—	۵۱	۲	اصول و مبانی حسابداری	۰۵
	۵۱	—	۵۱	۲	اصول و مبانی اقتصاد	۰۶
	۶۸	۳۴	۳۴	۲	آمار حیاتی و شاخصهای بهداشتی	۰۷
	۵۱	—	۵۱	۲	اصول خدمات بهداشتی	۰۸
	۳۴	—	۳۴	۲	سازمان و مدیریت بیمارستان (۱)	۰۹
	۳۴	—	۳۴	۲	سازمان و مدیریت بیمارستان (۲)	۱۰
	۳۴	—	۳۴	۲	برنامه ریزی خدمات بهداشتی و درمانی	۱۱
	۳۴	—	۳۴	۲	استانداردهای بیمارستانی	۱۲
	۶۴۶	۳۵۴	۳۴۲	۲۲	جمع	

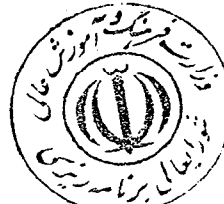
تذکره: دانشجویان باگرایشهای مختلف (کارشناسی رشتههای گوناگون) فقط ملزم به گذراندن حداکثر ۲۰ واحد از جدول تروس کمیود بنابه تشخیص گروه آموزشی مربوطه میباشند.

ب- دروس پایه کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

بیمه‌ساز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
۰۷	۶۸	۲۴	۲۴	۲	روش تحقیق در علوم بهداشتی	۱۳
	۵۱	-	۵۱	۲	روابط درون‌بخشی و بیرون‌بخشی بیمارستان	۱۴
	۵۱	-	۵۱	۲	سازمان و مدیریت بهداشت و درمان ایران	۱۵
۰۶	۵۱	-	۵۱	۲	اقتصاد بهداشت و درمان	۱۶
	۲۲۱	۲۴	۱۸۷	۱۲	جمع	

ج: دروس تخصصی کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

پهناساز	صامت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
۵۴ و ۵۹ و ۱۰	۵۱	-	۵۱	۳	نظام بهداشتی و درمانی تطبیقی	۱۷
	۵۱	-	۵۱	۳	ارزیابی مراقبتهای بهداشتی و درمانی	۱۸
	۵۱	-	۵۱	۳	برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک در نظام بهداشتی و درمانی	۱۹
	۵۱	-	۵۱	۳	سمینار موردی	۲۰
	-	-	-	۲	کارآموزی	۲۱
	-	-	-	۲	کارورزی	۲۲
	-	-	-	۴	پایان نامه	۲۳
						
	۲۰۴	-	۲۰۴	۲۰	جمع	

فصل سوم

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد (ناپیوسته)

رشته مدیریت و خدمات بهداشتی و درمانی

روش تحقیق در علوم بهداشتی

شماره واحد : ۳

سرفصل واحد : نظری و عملی

پیشنیاز :

کد درس : ۱۳

هدف : در پایان این درس باید دانشجو بتواند

سرفصل دروس : (۸ ساعت)

اه تحقیق در نظام بهداشتی را توصیف کند و اهمیت آنرا در حل مشکلات بهداشتی کشور بیان نماید .

۴. یک طرح تحقیقاتی بر پایه مراحل زیر تهیه نماید :

- شناخت و بیان مسئله مورد تحقیق .
- بررسی اطلاعات و مدارکی که در ارتباط با موضوع تحقیق است .
- تنظیم اهداف و فرضیات .
- انتخاب روش مناسب تحقیق .
- انتخاب ابزارهای مناسب برای انتشار و استفاده از نتایج تحقیق .
- تهیه برنامه عملیاتی .
- شناخت منابع مورد نیاز و تنظیم بودجه .

که در صورت امکان طرح تحقیقاتی را اجراء نماید .

که اطلاعات جمع آوری شده را تجزیه و تحلیل و تفسیر نماید .

که گزارش نهائی مبتنی بر توصیه های لازم برای دست اندرکاران اجرایی تهیه نماید .

که کیفیت دیگر طرحهای تحقیقاتی را ارزشیابی نماید .

کار عملی	ساعت	موضوع
۱	۱	انتخاب موضوع تحقیق SELECTION OF A RESEARCH PROJECT
۲	۱	بیان اهمیت مسئله STATEMENT OF THE PROBLEM
۲	۱	مروری بر اطلاعات و منابع موجوده REVIEW OF THE LITERATURE
۲	۱	تعیین اهداف و فرضیات تحقیق OBJECTIVES & HYPOTHESIS
۲	۱	انتخاب متغیرها VARIABLES
۲	۲	انواع و انتخاب نوع مطالعه RESEARCH METHODOLOGY
۲	۱	انتخاب روش جمع آوری اطلاعات COLLECTION OF DATA
۲	۱	نمونه گیری SAMPLING
۲	۱	شرح جمع آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات INTERPRETATION OF THE RESULTS
۱	۱	ایمانات اخلاقی RESEARCH ETHICS
۲	۱	آزمون مقدماتی PILOT STUDY
۲	۱	شرح انتشار و استفاده از نتایج DISSEMINATION AND UTILIZATION OF THE RESULTS
۲	۱	نقشه طرح عملیاتی PLAN OF ACTION
۲	۱	امکانات و بودجه مورد نیاز RESEARCH PROJECT
۲	۱	نقشه گزارش PROPOSAL

- مطالب فوق طی دو هفته متوالی (روزی ۶ ساعت) در پایان ترم دوم بلافاصله بعد از امتحانات بصورت کارگاه آموزشی بوسیله گروه اساتید تدریس شود .
- پس از پایان کارگاه هر دانشجو موظف باشد حداکثر در ۲ ماه یک طرح تحلیلی تهیه و به گروه اساتید برگزار کننده کارگاه ارائه نماید . (این مدت معادل ۱۵ ساعت کار عملی)
- در نیمه ترم سوم کلیه طرح های تحلیلی در ۲ روز با حضور کلیه دانشجویان و اساتید برگزار کننده کارگاه ارزشیابی و اصلاح گردد . (این مدت معادل ۱۵ ساعت کار عملی)

روابط درون بخشی و برون بخشی بیمارستان

کلاس: ۲۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز:

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با سیستم‌های مختلف خدمات بیمارستانها و روابط و وابستگی‌های درون بخشی بین بخشهای درمانی سرپائی، اورژانس خدمات توانبخشی، همودیالیز و سایر مراقبت‌های درمانی بصورت بستری موقت و رابطه آنها با بخشهای درمانی بیماریهای حاد، اتاقهای عمل، خدمات تشخیصی خدمات پشتیبانی، خدمات آموزشی و مدیریت... .

سرفصل دروس: (۵۱ ساعت):

- روابط برون بخشی، ارتباطات با سیستم شبکه بهداشتی و درمانی و سازمانهای بهداشتی درمانی هماهنگی بین بخشی و مناطق و نواحی درمانی در سیستم ارجاع... .

منابع:

- طرح و عملکرد بیمارستان: شرکت خانه‌سازی ایران

درمانگاه: شرکت خانه‌سازی ایران

فیزیوتراپی: شرکت خانه‌سازی ایران

پذیرش: شرکت خانه‌سازی ایران دکتر ابراهیم صدقیانی

بخش مدارک پزشکی و خدمات مددکاری اجتماعی دکتر ابراهیم صدقیانی

شرکت خانه‌سازی ایران

برنامه فیزیکی بیمارستانها: روابط برون بخشی و درون بخشی

شرکت خانه‌سازی ایران

سازمان و مدیریت بهداشت و درمان ایران

کد درس: ۱۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با سازمانها و موسسات ارائه دهنده مراقبتهای بهداشتی و درمانی در ایران و شناخت تشکیلات و نظام بهداشتی و درمانی کشور از نظر ساختار سازمانی، وظایف و مسئولیت آنها.

سرفصل دروس: (۱۱ ساعت)

- سازمانهای بهداشتی و درمانی در ایران سیر تاریخی
- تحولات نظام بهداشتی و درمانی در ایران، در جریان تاریخ
- تشکیل وزارت بهداشت، بهزیستی، وزارت بهداشتی و رفاه، انجمنهای بهداشتی در ایران، تشکیلات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مطالعه ساختار سازمانی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان تامین اجتماعی، سازمان بهزیستی، هلال احمر، بنیاد شهید، بنیاد مستضعفان، ارتش و سایر سازمانهای ارائه دهنده مراقبتهای بهداشتی و درمانی.
- نحوه هماهنگی فعالیتهای بهداشتی و درمانی بین سازمانها و موسسات مختلف.
- بیمارستانها در ایران، سابقه تاریخی، ساختار سازمانی واحدهای بیمارستانی در موسسات و سازمانهای مختلف.

منابع:

دوره مجله بیمارستان، (تاریخ بیمارستانها در کشورهای شرق اسلامی)

تاریخ پزشکی در ایران دکتر نجم آبادی آجلد

تاریخ بیمارستان در ایران ادوارد براون

تاریخ پزشکی ... الکوود ...

اقتصاد بهداشت و درمان

کلاس درس: ۱۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: اصول و مبانی اقتصاد

هدف: دانشجو بعد از اتمام این درس با مسائل زیر آشنا می‌شود:

برنامه‌ریزی قیمت‌گذاری و تجزیه و تحلیل هزینه‌ها و ارزیابی با تاکید بر انگیزه‌های پولی و تاثیر آن بر کادر حرفه‌ای، تجزیه و تحلیل اقتصاد کاربردی در بخش بهداشتی مفهوم کارآئی در تولید و مشارکت در خدمات بهداشتی و دستورات جاری سازمانهای بهداشتی.

سرفصل دروس: (۵۱ ساعت)

- مفاهیم مقدماتی اقتصاد خرد.

- بررسی اصول و کاربردهای تجزیه و تحلیل اقتصادی درباره خدمات بهداشتی و نگرش برجسته‌های اقتصادی دستورات بهداشتی.

- اصول بنیادی و ابزارهای تحلیل اقتصادی و کاربرد آنها در تولید، نرخ‌گذاری توزیع خدمات بهداشتی

- ایجاد منابع اطلاعاتی بوسیله تجزیه و تحلیل اقتصادی در مورد دستورات و مشکلات بهداشتی

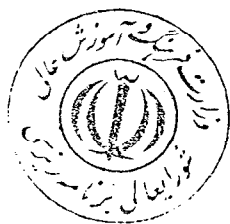
- روشهای ارزیابی منابع با توجه به هزینه‌های سودآور و هزینه‌های مؤثر در ارائه خدمات بهداشتی و

درمانی و عملکرد هزینه بیمارستانی و هزینه برنامه‌های بهداشتی کارآئی و رقابت و انتخاب روشهای

مؤثر درمانی

- ویژگیهای خاص مراقبت‌های بهداشتی بعنوان یک کالا و بیمار بعنوان یک مشتری

- کاربرد تکنیکهای اقتصادی مدیریت در محیطهای بهداشتی.

نظام بهداشتی و درمانی تطبیقی

کلاس درس: ۱۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: هدف از این درس آشنائی با سیستم‌های مختلف بهداشتی درمانی در کشورهای مختلف جهان و مقایسه روشهای مختلف ارائه خدمات بهداشتی درمانی با توجه به نکات مثبت و منفی (محاسن و معایب) هر یک از این روشها می‌باشد.

سرفصل دروس: (۵۱ ساعت)

- زمینه: سطوح توسعه و سیاست و ساختار اقتصادی مبنای برای تجلی سیستم خدمات بهداشتی و درمانی می‌باشد. هزینه‌های جایگیری، تامین خدمات بهداشتی در بخشهای خصوصی و عمومی - کیفیت مراقبت - اجرای سیستمهای بهداشتی باید با توجه به وضعیت بهداشتی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، سیاسی مورد مطالعه قرار بگیرد.

- سیستم یا نظام در تئوری

- سیستم یا نظام در عمل

- نتایج حاصله

ارزیابی مراقبت‌های بهداشتی و درمانی

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

کد درس : ۱۸

هدف : آشناساختن دانشجویان با روشهای ارزیابی کمی و کیفی مراقبت‌های بهداشتی و درمانی در چارچوب استانداردهای خدمات و مراقبت‌های بهداشتی و درمانی شبکه و بیمارستان.

سرفصل درس : (۵۱ ساعت)

- تعریف و قلمرو ارزیابی مراقبت‌های بهداشتی و درمانی
- روشهای ارزیابی ، اندازه‌گیری مراقبت‌های بهداشتی و درمانی ، ارزیابی اقتصادی ، متدولوژی ارزیابی
- کاربرد عملی ارزیابی در مراقبت‌های بهداشتی و درمانی :

◦ کاربرد روشهای ارزیابی در مراقبت‌های اولیه بهداشتی PHC

◦ کاربرد روشهای ارزیابی در مراقبت‌های حاد درمانی (بیمارستان)

◦ روشهای ارزیابی فوریتهای پزشکی و سوانح

◦ ارزیابی خدمات سالمندان (ژریاتری)

◦ ارزیابی خدمات زایشگاهی و زایمانها

◦ ارزیابی خدمات سرپائی و کلینیکها

◦ ارزیابی خدمات تشخیصی ، آزمایشگاه ، رادیولوژی اولتراساندو سایر خدمات تشخیصی و درمانی

سرپائی و بستری .

◦ ارزیابی اعمال جراحی و خدمات درمانی بستری

◦ ارزیابی مشخمت طرحهای فیزیکی فضاهاى درمانی

◦ ارزیابی و درجه بندی بیمارستانهای بخش خصوصی و دولتی در ایران و جهان

منابع :

ارزیابی مراقبت‌های بهداشتی و درمانی و استانداردهای خدمات و مراقبت‌های درمانی در بیمارستانها
جزوه درسی : دکتر ابراهیم صدقیانی

تحقیق در سیستمهای بهداشتی - سازمان جهانی بهداشت - معاونت پژوهشی وزارت بهداشت ، درمان و
Evaluoticon of health care آموزش پزشکی .
BZ: Woltes W. Holland

برنامه‌ریزی و مدیریت استراتژیک در نظام بهداشت و درمان

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

کد درس : ۱۹

پیشنیاز : اصول و مبانی مدیریت ، سازمان و مدیریت بیمارستان (۱) و (۲)

هدف : برنامه‌ریزی و مدیریت استراتژیک در نظام بهداشت و درمان می‌باشد.

سرفصل درس : (۵۱ ساعت)

- تعاریف برنامه‌ریزی و برنامه‌ریزی استراتژیک ، سیر تکامل برنامه‌ریزی استراتژیک ، ویژگی‌های برنامه‌ریزی استراتژیک ، مراحل برنامه‌ریزی استراتژیک ، عوامل موثر در برنامه‌ریزی استراتژیک ، استراتژی و نحوه تدوین استراتژی ، برنامه‌ریزی استراتژیک در نظام بهداشت و درمان.
- تعاریف مدیریت استراتژیک ، جایگاه مدیریت استراتژیک در سازمانها ، شناخت محیط سازمان ، خطوط اصلی در تجزیه و تحلیل محیطی ، ویژگیها و ماهیت مدیریت استراتژیک ، عوامل کلیدی در مدیریت استراتژیک ، نحوه اشتراک و افتراق برنامه‌ریزی و مدیریت استراتژیک ، اعمال مدیریت استراتژیک بر برنامه‌های در حال اجراء ، مدیریت استراتژیک در سازمانهای غیرانتفاعی از جمله در نظام بهداشت و درمان.
- مطالعات موردی برنامه‌ریزی و مدیریت استراتژیک در نظام بهداشت و درمان.

سمینار موردی

تعداد واحد: ۳

کسب درس: ۲۰

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: سازمان و مدیریت بیمارستان (۱) و (۲) و برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک در نظام بهداشت و درمان و روش تحقیق

هدف:

- آشنا ساختن دانشجویان با مطالعات جامع موردی و شناخت و تحلیل موارد و شرایط خاص از رویدادها
- در سطوح مختلف نظام بهداشت و درمان ، مطالعه چنین مواردی در دیگر نظامهای بهداشتی و درمانی و بویژه نظام بهداشت و درمان کشور.

سرفصل درس: (۵۱ ساعت)

آشنایی با شیوه‌های مطالعه موردی ، ابعاد و معیارهای اصلی در مطالعات موردی ، شیوه‌های شناخت مورد تحت بررسی ، روشهای متداول در تحلیل حالات و وضعیت‌های مورد مطالعه ، قضاوت و نتیجه‌گیری از مورد تحت مطالعه تهیه گزارش ، عرضه گزارش ، نظرخواهی و مشارکت در بحث گروهی اصلاح گزارش. انتخاب یک مورد واقعی در نظام بهداشت و درمان کشور ، مطالعه تطبیقی و یافتنی وجوه اشتراک و افتراق موارد خارجی با مورد انتخابی ، شناخت ، تحلیل و قضاوت در مورد انتخابی ، تهیه گزارش عرضه گزارش ، نظرخواهی و مشارکت در بحث گروهی ، اصلاح گزارش و در نهایت گزارش (در صورت تمویب)

کد درس : ۲۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز :

هدف : آشنایی دانشجو بصورت عملی و کاربردی با تسهیلات فیزیکی ، تجهیزاتی ، تاسیسات و بخشهای درمانی ، تشخیصی و مدیریت ، بطوریکه دانشجو به موازات طی دروس نظری با عملکرد عملی کلیه واحدهای بیمارستان نیز آشنا و مهارت لازم در کاربرد اطلاعات نظری را در مراحل کار اخذ کند.

سرفصل درس :

- ۱- تهیه چک لیست کارآموزی بخشهای بیمارستان براساس دروس نظری
- ۲- آشنایی با ساختار سازمانی بیمارستان براساس چک لیست بخش مدیریت اداری ، مالی و سازمان بیمارستان و شوراهای و کمیته‌ها.
- ۳- آشنایی با مدیریت واحدهای پذیرش ، مدارک پزشکی ، اطلاعات و آمارمددکاری بیمارستان بصورت عملی ، بررسی خط سیر پذیرش ، بستری و ترخیص بیمار و ثبت کلیه مراحل کار پذیرش و ترخیص.
- ۴- آشنایی بانحوه روابط مالی بیمارستان با دریافت و پرداخت و محاسبه هزینه تخت روز و سایر خدمات درمانی و پشتیبانی .
- ۵- آشنایی با خدمات و مدیریت بخشهای اورژانس و ضوابط و مقررات حاکم بر پذیرش بیمار اورژانس ، تعقیب مراحل کار پذیرش اورژانس و آشنایی با تجهیزات و تسهیلات.
- آشنایی با خدمات سرپایی ، نسبت سرپایی به بستری و مدیریت واحد در مورد نحوه پذیرش ، سیستم ارجاع بیمار و تسهیلات فیزیکی و تجهیزاتی.
- آشنایی با بخشهای تشخیصی (آزمایشگاه بالینی ، آسیب شناسی ، رادیولوژی ، تشخیص و غیره ...) ثبت خطر مسیر و مراحل انجام کار.
- آشنایی با تسهیلات فیزیکی ، تجهیزاتی و پرسنلی و مدیریت واحد.
- آشنایی با بخشهای درمانی ملحقه : فیزیوتراپی ، همودیالیز ، سنگ شکن ، لیزر تراپی و غیره ... مدیریت و تسهیلات فیزیکی و تجهیزاتی.
- آشنایی با بخشهای بستری ، خدمات پرستاری در بخشها ، سیستم مراقبت از بیمار ، توزیع پرسنل پرستاری در شیفت‌های کاری.
- آشنایی بانحوه سازماندهی بخش اعمال جراحی ، ریکاوری ، مراقبت و غیره ، تسهیلات فیزیکی ، نیروی انسانی ، تجهیزاتی ...

- آشنایی با واحدهای پشتیبانی ، مرکز استریل بیمارستان ، رختشویخانه ، البسه و ملحفه ، امور
تغذیه ، آشپزخانه و سلف سرویس ، تاسیسات برقی ، مکانیکی مورگ و سردخانه ها و ...
- بررسی روشهای کار و تجزیه و تحلیل مشکلات و معایب سیستم موجود در مقایسه با دروس نظری دانشجوی
موظف است در پایان کار آموزشی گزارش کار کاملی به انضمام چک لیستهای تکمیل شده به استاد و سرپرست
دروس تحویل دهد.

منابع:

- چک لیستهای مربوط به ارزیابی بیمارستان
- جزوههای درسی تالیف دکتر صدقیانی - کتابخانه

کد درس : ۲۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز :

هدف : کسب مهارت‌های عملی در مدیریت بیمارستان و آشنایی کامل با روش‌های کاربردی در کلیه زمینه‌های مربوط به بخش‌ها و مدیریت واحدهای بهداشتی و درمانی بویژه بیمارستان.

سرفصل درس :

- تهیه چک لیست‌های ارزیابی مربوط به کلیه واحدها و بخش‌های درمانی بستری و سرپایی ، اعمال جراحی ، مراقبت‌های ویژه ، بخش‌های درمانی ویژه ، واحدهای تشخیصی ، پشتیبانی ، مدیریت و آموزشی و مشخصات فیزیکی و تجهیزاتی مرکز بهداشتی و درمانی .
- کارورزی در بخش مدیریت بیمارستان اعم از اداری ، مالی ، کارگزینی و گزارش نتیجه کارورزی پس از خاتمه آن در این بخش.
- کارورزی در بخش‌های پشتیبانی بصورت کار عملی و فعال (لندری و تشریری ، سلف سرویس و آشپزخانه و تهیه گزارش لازم) زیر نظر استاد مربوطه از هر واحد.
- تهیه گزارش از فعالیت تمام شده کلیه خدمات ارائه شده در واحدهای تشخیصی ، خدمات درمانی سرپایی ، مراقبت‌های درمانی بستری ، تجزیه و تحلیل هزینه‌ها.
- آشنایی با تدوین بودجه و انجام هزینه‌های جاری بیمارستان ، مقررات و ضوابط مالی ، خرید و امور تدارکات و مقررات ناظر بر آن و تهیه گزارشات مالی در این زمینه و هزینه‌های تخت روز و خدمات.
- آشنایی با اصول انبارداری
- تجزیه و تحلیل آمار و فعالیت بیمارستان در کلیه زمینه‌ها
- تجزیه و تحلیل وضعیت پرسنلی بیمارستان و ساعات مراقبت در بخش‌های پرستاری ، نسبت پرسنل در کلیه واحدها و مطالعه مقایسه‌ای با استانداردهای موجود ، تجزیه و تحلیل مقررات استخدامی و ضوابط ناظر بر خدمت و جریان کارگزینی در واحدهای درمانی.
- آشنایی با انواع طرح‌های کارانه ، کلینیک‌های ویژه و خودگردانی و تجزیه و تحلیل عملکرد طرح‌ها.
- کارورزی در کلیه واحدهای بیمارستان و تهیه گزارش از عملکرد ، آمار و مدیریت هر کدام.
- تجزیه و تحلیل سازماندهی ، مشخصات فیزیکی و مسافت بیمارستان.
- تهیه لیست انواع تجهیزات و آشنایی طرح‌های عملی با استاندارد تجهیزات و اصول نگهداری و خدمات

بعد از فروش آنها.

-تهیه گزارش از ایمنی و اصول نگهداری بیمارستان.

در کلیه موارد فوق دانشجوی ملزم به تهیه گزارش و چک لیست مربوطه است.

منابع :

کلیه متون دروس چک لیستهای ارزشیابی بیمارستانها